

[Udenrigsministeren.]

tigste mål at grundlægge en fred, baseret på respekten for menneskerettighederne.

I 1941 opstillede præsident Roosevelt i sit berømte budskab til kongressen følgende fire friheder: ytringsfriheden, religionsfriheden, friheden for nød og friheden for frygt. Disse friheder bør eksistere overalt i verden. Disse friheder var målet, som man måtte kæmpe for at nå. Det atlantiske frihedsbrev af 1941 og konferencen i Dumbarton Oaks i 1944 satte sig de samme mål, og efter krigen er bestræbelserne for at befæste og beskytte disse rettigheder gået videre i De Forenede Nationer. I De Forenede Nationers pagt nævnes menneskerettighederne ikke mindre end 7 steder, og det pålægges plenarforsamlingen, det økonomiske råd og formynderskabsrådet at arbejde for og udforme forslag til fremme af respekten for menneskerettighederne og søge disse virkeliggjort i størst muligt omfang.

Ansvar for fremme og hævvelse af disse rettigheder, som hidtil har påhvilet de enkelte nationer, blev hermed tillige overdraget en international organisation. Dette ansvar er ikke blot formuleret i al almindelighed i vage henstillinger; ansvaret blev en integrerende del af det samarbejdsprogram, som det påhviler nogle af de vigtigste FN-organer at bringe til udførelse, og siden har da det sociale og økonomiske råd nedsat en menneskerettighedskommission, der udarbejdede verdenserklæringen om menneskerettighederne, som blev vedtaget den 10. december 1948 af plenarforsamlingen, og en konvention om forhindring af og straf for folkedrab, der blev vedtaget og undertegnet under FN's auspicer og ratificeret i en række stater. De Forenede Nationers menneskerettighedskommission arbejder med forberedelsen af to internationale konventioner om menneskerettighederne, hvoraf den ene skal omfatte de almindelige politiske frihedsrettigheder, den anden sociale, økonomiske og kulturelle rettigheder. Hvornår disse vil kunne forelægges for plenarforsamlingen, hvornår de kan blive undertegnet, er ikke klart i dag. Der kan ikke siges noget derom. Et stort omfattende og vanskeligt arbejde på at forene modstående synspunkter og traditioner ligger foran denne kommission.

Verdenserklæringen har en stor moralsk

værdi og en autoritet uden sidestykke i historien, men den er jo kun en erklæring, den har ingen juridisk bindende virkning, Den konvention med tillægsprotokol, som nu i dag forelægges for folketinget, medfører derimod juridisk beskyttelse af en række menneskerettigheder og grundlæggende friheder. Den gør det håb, som verdenserklæringen er udtryk for, til virkelighed i de frie europæiske lande, som er sluttet sammen i Det europæiske Råd. Derfor er denne konvention, når den bliver gennemført, et stort historisk skridt fremad. Allerede inden Europarådet kom til eksistens, forelå der fra den europæiske bevægelses kongres i Haag, som også var en historisk begivenhed, i maj 1948 et forslag om, at medlemmer af et eventuelt Europaråd, som man foreslog oprettet, skulle underskrive en fælleserklæring om at garantere de grundlæggende frihedsrettigheder.

Europarådet skulle have myndighed til at overvåge, at rettighederne ikke blev krænket. Det europæiske Råd blev jo til virkelighed og endda hurtigere, end mange havde troet, og i dette råds statutters artikel 1 hedder det, at rådets formål, som er at tilvejebringe en nærmere forening mellem medlemmerne, bl. a. skal fremmes ved opretholdelse og yderligere fremme af menneskerettighederne og grundlæggende frihedsrettigheder. Endvidere gøres det i statutternes artikel 3 til en betingelse for medlemsskab af rådet, at man anerkender menneskerettighederne og disse frihedsrettigheder, og det var på denne baggrund, med denne udvikling som udgangspunkt, at den rådgivende forsamling under sin første samling i august 1949 anmodede ministerudvalget om samtykke til at sætte spørgsmålet om forholdsregler til opretholdelse og fremme af menneskerettighederne på sin dagsorden, og ministerudvalget, som dengang havde endnu større myndighed end i dag til at bestemme over forsamlingens dagsorden, imødekom dette ønske den 13. august 1949.

Jeg må med hensyn til konventionens og tillægsprotokollens tilblivelse og undertegnelse henvise til bemærkningerne til forslaget, men jeg vil gerne understrege, at vi her står overfor to europæiske overenskomster, hvis tilblivelse er utraditionel, idet de er blevet til ved et samarbejde mellem på den ene side medlemsregeringerne og på den anden side en europæisk